

tus i samfundet. Endvidere fremhævedes behovet for at styrke indsatsen for at omsætte de i Beijing-handlingsprogrammets fastslåede rettigheder til realiteter. Derudover var de centrale temaer: Globalisering, arbejds- og familieliv, øget inddragelse af mænd, vold mod kvinder samt kvinder i beslutningsprocesser.

EU's indlæg under afslutningsdebatten udtrykte glæde over de positive resultater men skuffelse over, at det ikke var lykkedes at få indføjet eksplicite henvisninger til kvinders seksuelle rettigheder, og at det ej heller havde været muligt at få indføjet formuleringer om abort fra Cairo+5-slutdokumentet. Fremskridtene på det økonomiske område samt på volds- og uddannelsesområderne blev især fremhævet. Der blev også lagt vægt på, at det var lykkedes at fremhæve NGO'ers centrale rolle i arbejdet for ligestilling.

13. Ved åbningen af den særlige samling udestod der paragraffer på samtlige områder. Forhandlingerne gik fortsat trægt, og en overgang frygtedes det endda, at der ikke ville kunne opnås enighed om hoveddokumentet. De mest kontroversielle spørgsmål angik fortsat sundhed, menneskerettigheder og vold, herunder handel med kvinder og børn, samt spørgsmål vedrørende monitorering.

14. På sundhedsområdet drejede de centrale spørgsmål sig stadig om henvisninger til seksuelle rettigheder, abort samt adgangen til prævention og til oplysning herom, ikke mindst for unge. Fremskridt på disse områder blev fortsat afvist af Vatikanet og konservative muslimske og katolske lande, herunder Polen. En henvisning til Cairo+5-slutdokumentets formuleringer om abort og prævention blev ligeledes afvist på trods af, at der var tale om formuleringer, hvorom der tidligere var opnået enighed i FN-regi.

15. På menneskerettighedsområdet angik hovedspørgsmålene formuleringer vedr. FN's Kvindekonvention (CEDAW) og diskrimination mod kvinder i lov og praksis. Konservative lande fastholdt en meget indskrænkende fortolkning af menneskerettighedsbegrebet og var ikke rede til at gå længere end Beijing-handlingsprogrammet. Konservative katolske lande modsatte sig endvidere en formulering om »seksuel orientering.«

16. Kønsaspektet i relation til Globalisering viste sig også at være et kontroversielt emne. Hvor i-landene ønskede både positive og negative aspekter understreget, betragtede u-landene i høj grad globalisering som en økonomisk og

kulturel trussel og understregede den ulige fordeling af processens goder.

17. EU og JUSCANZ var sammen med en gruppe latinamerikanske lande centrale aktører i forhandlingerne. Gruppen af udviklingslande, G 77 var de facto ophørt med at fungere på de fleste områder allerede inden den særlige samlings åbning. Gruppens medlemmer forhandlede i stedet igennem en række undergrupper eller ud fra nationale positioner. De regionale undergrupper fra Sydamerika, det sydlige Afrika og Caribien, oprådte generelt konstruktivt og kompromissøgende på de oven nævnte områder. Det var især disse landes mere progressive synspunkter på sundheds- og menneskerettighedsområderne, som ledte til opsplitningen af G 77. På andre områder såsom udvikling, fattigdomsbekæmpelse og globalisering støttede disse grupper fortsat mere traditionelle G 77-synspunkter.

En lille minoritet blandt udviklingslandene, som i alliance med Vatikanet og konservative katolske lande, herunder Polen, afviste fremskridt i forhandlingerne på sundheds- og menneskerettighedsområderne. Det lykkes denne minoritet ved kompromisløst at forfægte nationale positioner at vanskeliggøre forhandlingerne, som dog afsluttedes med vedtagelsen af slutdokumentet uden afstemning. Adskillige delegerationer valgte i deres afsluttende indlæg at tage forbehold over for slutdokumentet, uagtet at hoveddokumentet indeholder en henvisning til rapporten fra Beijing-konferencen, hvori disse forbehold allerede er anført.

Den særlige samling resultat

18. Slutdokumentet består af en kortfattet politisk erklæring og et hoveddokument, »Yderligere tiltag og initiativer til fremme af gennemførelsen af Beijing erklæringen og handlingsprogrammet.

19. Den politiske erklæring indeholder en bekræftelse af forpligtelserne fra Beijing-handlingsprogrammet, af staternes ansvar for implementeringen heraf samt af civilsamfundets rolle i arbejdet for ligestilling. Derudover indeholder den en målsætning om at stræbe efter at opfylde det internationalt besluttede mål for udviklingsbistand (0,7 pct. af BNI), en forpligtelse til at accelerere ratifikationen af FN's Kvindekonvention (CEDAW), en henvisning til behovet for koordineret opfølgning på de øvrige FN-opfølgingskonferencer samt en målsætning om endnu en